

κάθε χηλιᾶδα, τώρα καταχρώμενοι τὴν γειτωνικὴν, καὶ φιληκὴν σχέσιν, ἰσχυρογνωμοῦντες μᾶς δίδουν γρόσια ὀκτώ, διὰ τοῦτο ἀπεφασήσαμεν νὰ τοὺς ζητήσωμεν μὲ οἷον δῆποτε τρόπον δυνηθῶμεν, κοινούμενοι εἰς καθὲ κρητήριον, τόσον ἐδῶ, ὅσων, καὶ εἰς βασιλεύουσαν, τὸ ὕμῃσι ἀπὸ ὅτι ἤθελε ἔρχεται εἰς ἡμᾶς τὸ χρέος, εἰς καθὲ χηλιᾶδος, ὅπου μέσα εἰς αὐτὴν τὴν ποσότητα, μὲ ὅλῃς ἐμπεριέχονται τὰ διὰ βασιλικὸν ὄρησμον, καὶ κοινῶν τυπωμάτων τοῦ Μωρέως δώσήματα, μὲ ὅλον ὅπου ἔπρεπεν νὰ πληρόνουν μέρος, καὶ ἀπὸ τὰ τωπικᾶ, δωσήματα, ὡσὰν ὅπου ἀπὸ τὸν ἴδιοιον βοεβόνδα δεκατίζονται, καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιοιον πελοῦκπασιν γίνονται μοναφεζά. Ὅθεν κοινῇ τῇ γνώμῃ ἐσυμφωνήσαμεν, ὅπου νὰ μὴν ἀφήσωμεν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ φυτεύσουν εἰς τὸν κάμπον τοῦ κασαπᾶ μας σταφῆδας, ἐὰν δὲν μᾶς δώσουν χοτζέτι, ὅτι πληρώνουν τὸ χρεὶ τους, ἐμποδίζοντες αὐτοὺς δυνάμει τῶν ζαπητάδων μας καὶ διὰ νὰ ἐξετάζουν νὰ ἐπιστατοῦν, καὶ νὰ φροντίζουν, δίδοντες εἰς καθὲ περίστασιν ἴδῃσιν τῶν ζαπιτάδων, καὶ προεστοῦ μας, καὶ νὰ γίνονται εἰς καθὲ καιρὸν δαβαντζήδες δραστήριοι, ἐπάνω εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, διωρῆζωμεν ἐπιτρόπους, καὶ βεκίληδές μας κοινῶς ...».

601

1789-1834. Ιδιωτικά δικαιοπρακτικά έγγραφα. Βαλιμή, Καραχουμάτι, Πύργος Ακράτας, Χαλκιάνικα (Αχαΐα).

Ἀ. Φωτόπουλος, «Λαογραφικά τῆς ἀνατολικῆς περιοχῆς Αἰγιαλείας καὶ Καλαβρύτων», *Ἐπετηρὶς τῶν Καλαβρύτων* 12-13 (1980-1981), σ. 57-79, αρ. 1-20 (= Ἀ. Φωτόπουλος, *Ιστορικά καὶ λαογραφικά τῆς ἀνατολικῆς περιοχῆς Αἰγιαλείας καὶ Καλαβρύτων*, ἥτοι τῶν τ. δήμων Ακράτας - Αἰγείρας - Κραθίδος - Φελλόης καὶ Νωνακρίδος, τ. Β', Ἀθήνα 1982, σ. 57-79, αρ. 1-19).

ΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ ΥΔΡΟΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ ΦΥΤΕΙΩΝ ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΥ

1830, 1 Ιουλίου

«... Τὴν σήμερον φανερώνομε καὶ ἐσυμφωνήσαμε ὅσοι ἔχομε ἀραποσίτια Ἀποκάτω Βρύση καὶ κάτω καὶ ἐδιωρίσαμε νερολόγο καὶ δραγάτη τὸν Ἀντρέϊκο Βουργιδᾶ. Δίνει τὸ νερὸ τοῦ καθενὸς μὲ τὴν ἀράδα ἀναλόγως εἰς δὲ ὅλα τὰ νερὰ τῆς βρύσης τῆς Ἀμμοκύλας, τὰ δύο ἀντάκια τὰ κερύζια τοῦ Μελισσᾶ τῆς βρύσης. Ὅμοίως νὰ φυλάξῃ καὶ τὰ ἀραποσίτια ὅσο νὰ τὰ μαζώξωμε· νὰ φυλάξῃ τὶς κορφάδες καὶ τὰ φασόλια, ζῶα καὶ μαρτίνια, νὰ μὴν μπαίνουν εἰς τὰ ἀραποσίτια οὔτε σὲ ἀναβόλες καὶ ἂν οὕτως θέλῃ γένει ζημία νὰ τὴν ἀποκρένεται ὁ ἴδιος ὁ τραγάτης, χωρὶς νὰ ζητήσῃ ὁ νοικοκύρης τὸν ζημιωτὴν. Ὑποσχόμεθα καὶ ἐμεῖς καὶ τοῦ δίνωμε τὴν ἐξουσίαν ὅ,τι πρᾶμα πιάσῃ μέσα εἰς σὶ ἀραποσίτια νὰ παίρνῃ ποδοκόπι στὸ κάθε κεφάλι στὰ χοντρά γρόσια δύο, στὸ λιανὸ παράδες εἴκοσι. Καὶ ἂν οὕτως καὶ τοῦ ἀντρωθῇ τινὰς τόσον διὰ τὸ νερόν, τόσον καὶ διὰ τὴν ζημιά, νὰ πηγαίνῃ εἰς τὸ κρητήριον νὰ παρησιάζῃ τὸ γράμμα μας νὰ παιδεύεται καὶ νὰ ξοδεύεται ἀσστηρῶς ὅποιος χαλάει τὸ σύστημα τοῦ χωριοῦ μας. Καὶ νὰ ἔχωμε νὰ τοῦ δίνωμε διὰ τὸν μιστόν του ἀραποσίτι μισάδια δέκα, καὶ νὰ ἔχῃ τὴν ἐξουσίαν ὁ παιρδάρης, ὅποιος ζημιώσῃ ἀραποσίτι νὰ κόβῃ τ' ἀραποσίτια ἀπὸ τοῦ ζημιωτῆ, νὰ τὰ δίνῃ τοῦ κάθε νοικοκύρη ὅπου ζημιώνεται ...».

